AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԸ ՓՈՍՈՎ

ՍԻՐԻԱ տար. 550, վեցամսեայ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՀԱՄ. տարի. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԳԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية عمة

ՈՒՐԲԱԹ
ՆՈՅԵՄԲԵՐ
1932

18

ԳԻՆԸ ՓՈՍՈՎ
ՀԱՅԿ
2.50 Ս. Դ.

Ջ. ՏՈՒՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտք է բնել բերթիս ճիշտ հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 186 (763)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԵՐԿՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Անցած շաբթուան ընթացքին միջազգային ամենակարևոր դէպքերը տեղի ունեցան։ Երկու ընտրութիւններ, մէկը գերման Ռայխսթակի և միւսը Միացեալ Նահանգներու նախագահին,օրուան ամենանշանակալից անցուդարձերը պէտք է նկատել, որովհետև անոնց արդիւնքը շատ բան կրնայ փոխել ներկայ քաղաքական դասաւորութիւնն ու կացութիւնէն։

Գերման Ռայխսթակի այս ընտրութիւնը, անցած ամառ, Պրիւնինկի կառավարութեան հրաժարումէն և Ֆօն Բաբէնի գահլիճին կազմութենէն ի վեր երկրորդն է։ Երբ հանրապետութեան նախագահ Հինտէնպուրկի վստահութիւնը կորսնցուց, Պրիւնինկ հրաժարեցաւ։ Նախագահը նոր գահլիճը կազմելու պաշտօնը յանձնեց Ֆօն Բաբէնի եւ այս վերջինը անմիջապէս լուծեց Ռայխսթակը։ Նախկին Ռայխսթակի մէջ ոչ մէկ կուսակցութիւն մեծամասնութիւն չէր կրցած շահիլ։ Պրիւնինկ, որ ընկերվարական և կեդրոնի կուսակցութեանց յենած էր, չի կրցաւ համաձայնութիւն գոյացնել ուրիշ հոսանքի մը հետ, ժողովի մեծամասնութիւնը ապահովելու համար։ Նոյնը պատահեցաւ նաեւ Հիթլէրին, որ միայն 233 ձայն ունէր Ռայխսթակի մէջ։ առնուազն 100 ձայն ևս պէտք էր զօրաւոր մեծամասնութիւն մը կազմելով գահլիճը ձեռք առնելու համար։ Կեդրոնի կուսակցութեան հետ գործակցելու բոլոր յոյսերը ի գերև ելան և չի կրցաւ մեծամասնութեան վստահութեան արժանանալ։

Գերման երեսփոխանական ժողովը անելի մասնուած էր։ ոչ մէկ կուսակցութիւն մեծամասնութիւն չէր կազմեր և մէկը միւսին չէր գիլեր մէկ ձայն իսկ։ Այդ պայմաններու, հանրապետութեան նախագահը ստիպուեցաւ կառավարութեան գլուխ յանձնելով չէզոքի մը, յանձին Ֆօն Բաբէնի որ կուսակցութեան։ Ֆօն Բաբէն շատ աշխատեցաւ նոր գահլիճին հիմնելուն մասնակցութիւնը ապահովելու համար, սակայն ազգայնական պետը ուզեց ամբողջութեամբ իր ձեռքը առնել գլուխը, Մուսօլինիի պէս, որուն չյօժարեցան Հինտէնպուրկ և Ֆօն Բաբէն։

Ֆօն Բաբէնի կառավարութեան կազմութենէն վերջ, յայտնի էր որ Ռայխսթակը վստահութեան քուէ պիտի չտար անոր։ Յայտնի էր նաև որ վստահութեան մերժուելու պարագային, պիտի լուծուէր ժողովը, որովհետև Ֆօն Բաբէն ժողովի գումարումէն առաջ հանրապետութեան նախագահէն ստացած էր ժողովը լուծելու որոշումագիրը։

Եւ կատարուեցաւ երկու պարագան ալ։ Ժողովը անվստահութիւն յայտնեց Ֆօն Բաբէնի կառավարութեան, իսկ Ֆօն Բաբէն ալ լուծեց ժողովը։ Ահա այդ լուծուած ժողովի յաջորդը ընտրուեցաւ Գերմանիոյ մէջ, անցած շաբաթ, առանց ծայրայեղ դէպքերու և խառնակութեանց։

Նոր ընտրութիւնը սակայն, ոչ մէկ փոփոխութիւն մտցուց կացութեան։ Հիթլէրիսթները որոնք 1930ի ընտրութեան մէջոցին 107, իսկ անցած ամառուան ընտրութեան մէջոցին 233 աթոռ չահած էին, այս անգամ հազիւ 195 կրցան ապահովել, 38 աթոռ նախորդէն պակաս։ Հետևաբար դարձեալ Ռայխսթակի մէջ մեծամասնութիւն կազմող հոսանք գոյութիւն չունի և կուսակութեանց միջև համագործակցութեան կարելիութիւնն ալ սպառած է։ Հանրապետութեան նախագահը աւելի լուրջ պատճառներ ունի այս անգամ, կառավարութեան ղեկը պահելու համար Ֆօն Բաբէնի ձեռքը։

Սակայն այս պատկերը, երկրի մը համար, մանաւանդ Գերմանիոյ պէս եռուզեռի մատնուած հսկայ և բազմամարդ ու բազմահոսանք երկրի մը համար, շատ վտանգաւոր է և լեցուն անակնկալներով։

Ֆօն Բաբէն ամէն անգամէն աւելի պէտք ունի այս անգամ միւս հոսանքներու օժանդակութեան, որովհետև կարգ մը հիմնական ձեռնարկներ ըրած է, որոնք կը պահանջեն ծանր պատասխանատուութիւն։ Գերմանական հանրապետութիւնը կազմող կառավարութիւններու փոխադարձ յարաբերութիւնները շատ գէշ վիճակ մը ունին։ Այսօր Պերլինի մէջ երեք կառավարութիւն գոյութիւն ունի, կեդրոնի կառավարութիւնը, Բրունսիական կառավարութիւնը և Պրօնի ու Սէվէրէնկի կառավարութիւնը։

Մէկ խօսքով Գերմանիոյ պետական մեքենան խանգարուած վիճակ մը ունի և կը տիրէ աննօրմալ դրութիւն։ Ներկայ ընտրութիւնը և Ռայխսթակի կազմը ոչ մէկ բան կրնան փոխել դրութենէն։ Մարդ չի գիտեր թէ՝ ինչ պիտի ըլլայ արդիւնքը։ այս անգա՞մ ալ պիտի լուծուի ժողովը, թէ՝ վերջ ի վերջոյ հոն ալ տիրքաթօրութիւն պիտի հաստատուի։

Ուշագրաւ է այս մասին Պերլինէն հասած վերջին հեռագիրը, որ կը հրատարակենք մեր այսօրուան թիւով։ Ինչպէս կը տեսնուի, կաբինէտ կը յայտնուին Ռայխսթակի լուծման շուրջ։

Աւելի կարեւոր և ուշագրաւ է սակայն երկրորդ ընտրութիւնը, որովհետև Միացեալ Նահանգներու պատմութեան մէջ բացառիկ երեւոյթներէն մէկն է Ռուզվէլթի նախագահութեան ընտրութիւնը։ Մօտ 50 միլիոն քուէատուներու յախիճապիճ մեծամասնութեան ձայնով նախագահ ընտրուեցաւ Ռամկավար մը, երկրորդ յաղթութիւնն է որ կը տանին Ռամկավարները, պարտութեան մատնելով Մ. Նահանգներու քաղաքական հին եւ ամենազօրաւոր կուսակցութիւնը՝ Հանրապետականները։

Բայց յաջորդիւ հանգամանօրէն քննենք Մ. Նահանգներու վերջին ընտրութիւնն ու անոր արդիւնքը։

ՔՐՈՆԻԿ

ՉԻՆԱԹԱՓՈՒԹԻՒՆ

Երկար աեեն է վեր հաշչխարհային ժողովներ տեղի կ'ունենան ազգերու զինուորական ոյժը սահմանափակելու, և հետզհետէ պատերազմները եթէ ո՛չ անկարելի, գոնէ դժուարին ընելու համար։ Ու բոլոր պետութիւնները կը մնան հոն, ուր որ էին։ հաշտաձայնութեան գետին մը կարելի չեղաւ գտնել, հակազդեցութիւնը պակասեցաւ ամենուն մօտ։ Գերմանիա 4 ժողովներէն քաշուեցաւ, պատրուակելով վերապրյի դաշնագիրը, և պահանջելով հաւասարութեան իրաւունք ո՛չ թէ զի նաթափութեան, այլ սպառազինութեան գետնի վրայ։ Եւ անգամ մըն ալ պատմութիւնը ցոյց տուաւ, թէ պետութիւններ ու պետական մարդիկ, ժողովուրդներ ու բանակներ կրնան իրարու մօտ գալ, գաշնակցիլ, անհանելով պահ մը, իրենց անհատական և տեղական չահերը, զիրար սպաննելու, զիրար բզքտելու և իրարու միս ուտելու, իրարու արիւն խմելու համար, բայց դեռ յարմարութիւնը, բարոյական ընդունակութիւնը չունին միանալու իրարու հետ, խաղաղութեան, մարդկային չահերու եւ տիեզերական յառաջդիմութեան համար։ ԻՒԼՈՍ ՎԱՍՍՈՒի տիրապետութեան ըղձանքը մեծագոյն արգելքն է եղած ամէն ատեն, անհատին, ինչպէս ազգերուն և պետութիւններուն համերաշխութեան։

Բոլոր վիճաբանութիւնները, զինաթափութեան ժողովին մէջ, ցարդ դարձան գրեթէ, քանի մը օդանաւ, քանի մը զրահաւոր, ափ մը զինուոր կլճացնելու խնդիրներուն չուրջ։ Բայց մէկը չխորհեցաւ, թէ այդ կրճատումները, ի դէպ պատերազմի կարելի էր լեցնել, քանի որ այսօրուան մեքենական եւ քիմիական ճարտարարուեստը մէկ վայրկեանի մէջ կարելի է վերածել զինուրական ճարտարարուեստի, քանի որ կարելի է, եւ եղած է քանի մը ամսրուան մէջ բանակներ կազմակերպել, ինչպէս ըրաւ, պատերազմի օրերուն, Անգլիա, որ բանակ չունէր, և յանդգնեցաւ չորս միլիոններոց բանակ մը մէջտեղ հանել երկու տարուան ընթացքին։

ԵԹԷ ուշադրութեամբ հետեւինք զինաթափութեան խնդրոյն չուրջ տեղի ունեցող կարծիքի փոխանակութիւններուն, կատարուած վիճաբանութիւններուն, պարզուած ծրագիրներուն, դիւրին պիտի ըլլայ տեսնել, թէ պետութիւններէն եւ ո՛չ մէկը ուզեց ժամանել պատերազմներու ջիղն ու հոգին եղող դրամական խնդրոյն, որ միեւնոյն ժամանակ արիւնն է բանակները կենսունակող երակներուն։

Դրամական, կամ աւելի ճիշդը տեսարական փոխանակութեան եւ չրջաբերութեան տեսակէտով ոսկին և արծաթը կորսնցուցած են իրենց արժէքը, իբր յարաբերական արժէքներ, և կը ծառայեն միայն, դրամատուներու նկուղներուն մէջ դիզուած, հրապարակ հանուած թղթադրամին և զայն հրապարակ հանող պետութեան հանդէպ վստահութիւն ստեղծելու ժողովուրդներու հոգիին մէջ։ Կանխէն դրամական միութիւնը ոչխարն էր, յետոյ պղինձն եղաւ, յետոյ արծաթը, ու ամենէն վերջ ոսկին։ Բայց այդ դրամական միութիւնները և ո՛չ մէկը կրցաւ իր անուանական արժէքը պահպանել միևնոյն հաւասարութեան վրայ տարիներու ընթացքին։ Սթանլի Ճրվօն հաստատած է թէ, նոյն իսկ դրամներու քանկարժէքը ոսկին չկրցաւ պահել իր հաւասարակշռութիւնը, և չթուններ իր արժէքը ելևէջներ ունեցաւ, օրինակի համար «46 0 | 0 1789—1809ին, բարձրացաւ 145 0 | 0 1809—1849ին, յետոյ ինկաւ 20 0 | 0 1849—1874ին։ Ու միւս կողմէն փորձերը ցոյց տուին, թէ ոսկիի պահեստին քանակութիւնը մեծ կշիռ մը չունի պետութիւններու վարկին պահպանութեան, և առևտրական փոխանակութեան առաւելազանցութեան տեսակէտով։ Այսօր չէ որ Ֆրանսա «ոսկիի թագուհին» եղած է։ Մօրիս Տիւքլօ կը գրէ, թէ «1917ի հոկտեմբերին Ֆրանսայի ոսկի պահեստն էր 5326 միլիոն, Անգլիոյ 1409, Ռուսիոյ 8453, Գերմանիոյ 3005», այսուհանդերձ, Անգլիա չսաուելի առևտրական գործառնութիւն ըրած է իր ոսկիի քիչ պահեստով, և Ֆրանսա, որ 9809 միլիոնի պարտատոմս (billet) ունէր մինչև պատերազմին կիզքը 40 միլիարի նոր պարտատոմս չրջաբերութեան տիպուեցաւ գնել։ Ու ամէն ատեն Ֆրանսայի մէջ հանրային պարտքի անհատական քանակը միշտ բարձր եղած է, հակառակ իր ոսկիի պահեստին, բաղդատմամբ ուրիշ երկիրներուն։ Վիճակագրութիւնները (statistique) ցոյց կուտան, թէ 1914 յուլիսին այսինքն պատերազմի նախօրեակին «Ֆրանսայի հանրային պարտքին համագումարն էր 34 միլիառ, Գերմանիոյ 24, Ռուսիոյ 22, և Անգլիոյ 17 միլիառ, կամ ժարդ գլուխ 800 ֆր. Ֆրանսայի մէջ 378 Գերմանիոյ մէջ, 385 Անգլիոյ մէջ։

Այս թուանշանները ցոյց կուտան, թէ ոսկիի քանակը մեծ արժէք մը չի ներկայացներ, իբր հիմ կարենալ ծառայելու համար պետութիւններու վրաստհութեան, և ոչ ալ կրնայ աննդատրել ճարտարարուեստն ու պատերազմները։ Ոսկիին արտադրութիւնը մեծ ծախս է, և փոխադրութիւնը դժուարին։ Ահա անոր ակցուած երկու անպատեհութիւնները։

Կիւիէնպէրկի սպագրութեան գիւտը նպատեց ո՛չ միայն գրականութեան զարգացումին, այլ եւ պատերազմական արուեստին ու ճարտարարուեստին յառաջդիմութեան, դիւրացնելով թղթադրամին ու պետական պարտատոմսերու չրջաբերութիւնը, մէկ խօսքով թուղթէ ոսկեհանք մը սեղծելով պետութիւններու տրամադրութեան տակ, աւելի դիւրագիւտ, և նուազածախս։ 1493էն 1905, այսինքն չորս հարիւր տարուան ընթացքին 14ու կէս միլիոն քիլօ հանքերէն ոսկի հանուած է աշխարհի մէջ, ի՛նչ պէտք այս դժուարութիւններուն, քանի որ այսօր կարելի է քանի մը օրուան մէջ 40 միլիառի պարտատոմս եւ թղթադրամ նետել հրապարակ, և պարտադրել ժողովուրդները, որպէսզի այդ թուղթի կտորները իբրև ոսկի ընդունին։ Պետութիւնները իրենց իրաւունքին մէջն են, անշանդ են, որ ոսկին արծաթին ու թուղթին կուտան իրենց անուանական արժէքները, հոգ չէ՛ թէ այդ թղթադրամները չօդորդ սերունդներու անունով ստորագրուած պարտաւորական թուղթեր եղած լլլան, ի վնաս ապագայի։

Թղթադրամի այս ահաւոր ոյժը ոչ ոք նկատողութեան առաւ զինաթափութեան ժողովներուն մէջ։ ԵԹԷ լրջօրէն այդ ժողովականներ իմ կարծիքս ուզէին զինաթափութեան խնդրոյն չուրջ, պիտի ըսէի իրենց։ Գ. Սիբրէնց քանի մը տարիներ առաջ դրամական նոր սիստէմի մը առաջարկը բերաւ «Միլլէքս» անուանի տակ։ Առաջարկեց միջազգ. պանքայի մը միջոցով թղթադրամ հանել չրջաբերութեան, առանց նկատի ունենալու ոսկիի պահեստները, միմիայն անոր չրջաբերութիւնը ընդունողպետութիւններու բարոյական երաշխաւորութեան տակ, —անշուշտ իւրաքանչիւր պետութեան ազգային— հողային հարստութեան եւ ճարտարարուեստական ձեռնհասութեան համեմատութեամբ երաշխաւորութիւն— որուն պէտք է հսկէ Ազգ. Դաշնակցութիւնը։ Այս դրութիւնը ընդունելէ վերջ, բնականաբար ոչ մէկ պետութիւն իրաւունք պիտի ունենայ նոր պարտատոմսեր եւ թղթադրամներ նետել հրապարակի վրայ իր նեղ օրերուն, և պատերազմի մը հետևանքութեան պահուն, պետութիւն մը պիտի ստիպուի հազար անգամ խորհիլ մէկ գործելու համար, քանի որ ազատ պիտի չրլլար աղիկոմի անուանական հարստութիւններ սեղծել պատերազմի կարենալ սկսելու եւ զայն չարունակելու համար։ Թող տրգիլուի միջազգային հաշտացողութեամբ, դրամական ոյժին ըստեղծումը պետութիւններու համար, և պատերազմները վերջ գտած պիտի ըլլան մեր մոլորակին վրայ։

ԴԻՏՈՂ

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

(Սեփական Թղթակցութիւն)

Ազգային գործերը խոսի վերածուած

Դամասկոս, 13 | 11 | 932

Արդարև ժուռարին գործ է օրէնք պարտադրել օրինազանցին։ «Ախորժակը ուտելով կը բացուի» կ'ըսէ ֆրանսացին։ Այնպէս ալ երբ մարդ վարժուած է քաշհաճոյք բանեցնել միշտ իր հանրային գործունէութեան ընթացքին, դժուար է՝ կարենալ ըմբռնել օրէնքը։

Վերջին երկու երեք տարիներու ընթացքին չափէն աւելի ազմկալից կեանք մը անցուց Դամասկոսի հայ գաղութը։ Եւ երբ թեմականի ընտրութիւններ տեղի ունեցան ու գաղութը օժտուեցաւ օրինաւոր մարմնով, կ'ենթադրուէր որ այլևս վերջ պիտի տանեն ազմուկ յառաջ բերող պատճառները և գաղութը առիթը պիտի ունենայ վայելելու բնականոն կեանք մը։

Ընդհակառակը, դէպքերը ցոյց տուին, որ հին, քարացած մտայնութիւնները — ազգային գործերը վարել անավարտ օրէն — կը պահեն իրենց գոյութիւնը դեռ։ Անշուշտ, որ հերքիւէնեան պատասխանը էր պէտք արմատախիլ ընելու մէկ օրէն միւսը կարգ մը մարդոց երկրորդ բնաւորութիւն դարձած սովորութիւնները։ Սակայն մէկ բան պարզ է այլևս, որ անկարելի է հին սիկի մէջ դնել նոր գինին։

Որպէսզի կարենանք ամփոփ մէկ պատկերը տալ մեր դաղութին, հարկադրուած ենք յետադարձ ակնարկ մը նետել ընտրութեանց նախօրեակին։

Ընտրութիւններէն առաջ մը առաջ գաղութս գժբախտութիւնը ունեցաւ — թերևս, ինչո՞ւ չէ, իր քաջ գայթակղութիւնը պիտի ըլլայ յաւիտեան — իր մէջ ունենալու «Չէզոքներու միութիւն» անուն մարմին մը, որ յետագային չատ դիւրութեամբ կերպարանափոխուեցաւ «Պլօքի», աղբիւրը բոլոր չարեաց։ Զր մոռնանք ըսելու յիշեալ մարմինը ըստեղծուեցաւ մի միայն մէկ նպատակի համար՝ հաւանական ընտրութեանց միջոցին անխախտ պահելու իրենց աթոռը։ Մինչև հոս ոչինչ կայ մեղադրելի ? ամէն բանակալի հոգեբանութիւնն է այս։

Նախ քան ընտրութիւնները համերաշխութիւն գոյացնել ժողովուրդի բոլոր տարրերուն մէջ անկարելի դարձաւ, որուն միակ պատճառը «պլօքը ինքն էր։ Եւ ի՞նչու ի սէր համերաշխութեան աշխատէր «պլօքը», քանի իրեն նպատակակէտ դարձուցած էր ամէն գնով իր ձեռքը պահել ազգային գործերու դեկավարութիւնը։ Իսկ պէտք է գիտնալ նաև պարագայ մը։ երբ կողմերու միջև համերաշխութիւն, համաձայնութիւն պիտի գոյանայ, անհրաժեշտ է, որ կողմերը բոլորն ալ զիջող գտնուին ի սէր միութեան։

Այսպիսով ժողովուրդը մասնակցեցաւ ընտրութեան երկու ցանկով։ Ընտրութեան օրը, օգոստոս 14ին, հրապարակի վրայ կար երկու ցանկ՝ ժողովրդային տարրերուն և «Պլօքի»ն վերջացան ընտրութիւնները և 6 հոգի չահեցան առաջին ցանկէն, 25՝ երկրորդէն։ Փաստօրէն պարտուած էր «Պլօքը։

Ինչպէս ըսինք, չատ դժուար էր հանդուրժել օրէնքին անոնց համար, որոնք որոշած էին ամէն գնով իրենք մնալ օրուայ մարդը։ Եւ ահա այսուհետև ալ կը սկսի սկիզբն երկանց։

«Պլօքը առաջին անգամ անեղի կերպով երեսփոխան մը տարիքի խնդիրը կ'արծարծէ։ Թեմականը երեք ժողովներ կը յաջակցնէ այս փուճ խնդրին։ «Պլօքի անդամները ուրախ են, որովհետև դպրոցի վերաբացման օրերը մօտ էին, և թեմականը դպրոցական գործերը ակամայ պիտի յանձնէր հին մարմիններուն որոնք կազմուած էին «Պլօքի անդամներէն և համակիրներէն։ Թեմականը կը գտնուի անելի մը առջեւ և վերջապէս թեմականի ժողովրդային տարրերու անդամներէն մին կ'առաջարկէ խնդիրը յանձնել Վեհափառ Սահակ Բ. կաթողիկոսի իրաւարարութեան։ Վեհափառը կ'ստիպուի գալ Դամասկոս և կուտայ իր վճիռը ի նպաստ «Պլօքի։ Այս առթիւ «Պլօքի անդամ և թեմականի առեներպետին խօսքերը վճիռը ի՛նչ պայմաններու ներքև տրուած է զանց կ'ընենք։

«Պլօքը իր չնախարհիկ «ելոյթներէն երկրորդը կ'ունենայ վարչական ընտրութեան առթիւ։ Թեմականը քուէներու մեծամասնութեամբ կ'ընտրէ վարչական մը։ «Պլօքը կը տեսնէ որ յիշեալ մարմինին մէջ չը կարդեր մեծամասնութիւն, ուրեմն պարտուած է դարձեալ։ կ'աշխատի ամէն գնով լուծել նորընծայ մարմինը։ Վարչական ընտրութեան պահուն «Պլօքի անդամներէն մին բացակայ էր։ ասկայն իր ձայնը փոխանցած էր ժողովի ատենապետին։ Այս պարագան խնդրոյ առարկայ կը դառնայ ժողովին մէջ և մեծամասնութեամբ կ'որոչուի, որ երեսփոխան մը կարող չէ փոխանցել իր ձայնը ուրիշին։ Հակառակ այս որոչումին, «Պլօքի անդամները յայտնի նիստին խնդիրը կը յարուցանեն թէ՝ իրենց բացակայ ընկերոջ իրաւունքը կապատած է, պէտք է այդ իրաւունքը դայ իր տեղը։ Այսինքն կ'ուզեն նոր ընտրութիւն կատարել։ Այս պահուն Վեհափառը կը գտնուէր հոս դեռ։ կ'որոշուի Վեհափառին իրաւարարութեան դիմել դարձեալ։ Այլապէս ալ անկարելի էր, որովհետև ժարդիկ ոչ միայն չէին հասկնար օրէնքը, այլ չէին ուզեր հասկնալ։ Այս օրերուն էր, որ կաթ. Փոխանորդ Յակ Եպիսկ.ը Գիզատսի նման կը լուար իր ձեռքերը և չէր մասնակցեր ժողովներուն։ Չէր մասնակցեր, ինչո՞ւ, որովհետև եթէ մասնակցելու ըլլար ստիպուած էր օրէնքը պաշպանել, ուրեմն աւելի լաւ կ'ըլլար, որ ժողովներուն չգար երբեք և գէշ մարգ չ'ըլլար իրեններուն հետ։ Վեհափառին վճիռը օրէնքին ի նպաստ կ'ըլլայ։

Վեհափառը կը մեկնի իրեն հետ ունենալով իր փոխանորդը։

Կաթ. Փոխանորդ Յակ Եպիսկոպոս երեք չորս օր կը բացակայի քաղաքէն այս առթիւ — անըմբռնելի բացակայութիւն մը. երբ թեմականը անտեղի վեճերով կլանուած է, ինք պէտք էր ներկայ գտնուէր հոս, օրէնքի պաշպան կ'անդնէր, գոնէ իր մարդոց խօսք հասկցնէր, կրնար Վեհափառը թողուլ անմիջապէս և վերադառնալ — եւ ահա այս օրերուն կը պատահին այնպիսի տեղեկութիւններ, չըսելու համար բուն բառը, որ գլուխ գործոցներ պիտի կազմեն «Պլօքի գործունէութեանց մէջ։ «Պլօքը տեսնելով, որ ամէն յոյս կորսուած է իրեն համար, միջոցի մէջ խոր չզներ և կը համաքաշկի — ի՛նչ խղճով արդեօք — կառավարութեան դիմել ուղղակի։ կառավարութեան կը մասնակցի երևակայական կռիւներ, հասնորէն պատահէին, ազգին մէջ և ո՛վ գիտէ ինչեր դեռ։ կառավարութեան կողմէ հեռագիր կը ջնուի կաթողիկոսին, որպէսզի պատասխանատու մէկը ղրկուի իրեն կողմէ։ Անպայման, որ երբ «Պլօքը մինչև կառավարութեան դիմումն կատարել զիջանեցաւ, ուրիշ բան էր, ուրիշ բան իր նպատակը։ Կաթ. Փոխանորդը կը վերադառնայ Անթիլիասէն և կը տեսնէ, որ հանդարտ ու խաղաղ է գաղութը, օրին կը տեղեկանայ կատարուած դէպքերուն, չէ՞ կատարողները իր մարդիկն են։ Փոխանակ տեղեկագիր ղրկելու կաթողիկոսարան թէ՝ ոչինչ կայ մտահոգուելիք, ձեռքը կը ծալէ կը նստի։ Միայն այսքան ըլլար. իր կողմէ եւս հեռագիր մը կը քաշէ, որպէս զի կաթոլիկոսներէն մէկը գայ հոս։ Հակառակ անոր, որ կաթ. փոխանորդ՝ Յակ Եպիսկոպոս չատ դիւրութեամբ կրնար կարգադրել խնդիրը, եթէ միայն ուզէր։

Ի՛նչ որ է Բաբգէն Վեհափառը կուգայ հոս, թեմականի արտակարգ ժողով գումարել կուտայ. կը լսէ թեմականի անդամները զատ զատ և կը յայտնէ որ ամէն ինչ օրինաւոր կերպով կատարուած է. պէտք է հաշտեչխութեամբ, սիրով գործերը յառաջ տանիլ։ Նոյն ժողովին մէջ իսկ վարչականի լրացուցիչ ընտրութիւնը կը կատարուի եւ Վեհափառին կողմէ հաշտպատասխան արձանագրութիւն տեղի կ'ունենայ, որը կը ստորագրեն ներկաները ամբողջութեամբ։

(Մնացեալը վազը)

ՄՈՒԹԱՖԱ ՔԷՄԱԼ ԻՆՉՊԷՍ ՈՐ Է

«GREY WOLF»

(Հեղինակ՝ H. C. ARMSTRONG)

Բ.

Մուսթաֆա Քէմալ քան տարեկան ու կը խմես եւ կ՚անցընես չուտայ կեանքը էր երբ եկաւ Գոլիս։ Սելանիկի կամ Մանաստիրի մէջ չէր կրցած պէտք եղած փորձառութիւնը ստանալ։ Բայց, այսպէս, տարբեր էին պայմանները։

«Եղածին պէս նետուիցաւ քաղաքին ամէնէն աղտոտ կեանքին մէջ։ Ամէն գիշեր սկսաւ խաղալ եւ գինովցնել սրճարաններու եւ ճաշարաններու մէջ։ Կիներ ներու համար գժուարահաճ չէր։ Դէմքը ը, կիսամաւեր մը, ժպիտ մը բաւական էին զինքը բռնկեցնելու, հետապընդելու որեւէ կինոջ։

Երբեմն իր փնտռած կիները յոյն կամ հայ պոռնիկներ էին Ղալաթիոյ կամուրջին մօտ, գարշահոտ փողոցներու հանրատուներուն, ուր բոզարաններն ու միսեռականները կը գոհացնեն բոլոր սեռակի մոլութիւնները։ Երբեմն մէկ երկու շաբաթ, Լէվանդին կին մըն էր որ իր Բանկալթիի բնակարանին մէջ Մուսթաֆային կը մատակարարէր փնտռուած հաճոյքը։ Ուրիշ անգամներ քաղաքածուկ Թրքուհի մը՝ Բերայի կամ Սթամպուլի ժամադրավայր-հանրատուներուն մէջ։ Զէր սիրահարեր ոչ մէկուն հետ, գործական չէր, ոչ ալ վիպական։ Մէկէն միւսը կ՚անցնէր առանց որեւէ խղճահարութեան։ Ախորժակը կը գոհացնէր եւ... մնաս բարով։ Հոգեբանութեամբ բոլորովին Արեւելքցի էր։ Կինը տեղ չունէր իր կեանքին մէջ։ Ան միայն պէտք էր անասնական հաճոյքին համար։ Թաւալգոր նետուելէ քաղաքին չուտասկեանքին մէջ։

Մուսթաֆա Քէմալ հարիւրապետ է 1905ին։ Զինուորութեան չրջանին կը զբաղի նաեւ քաղաքական գործերով։ Այդ օրերուն Սուլթան Համիտի բռնապետական իշխանութենէն եւ օտար միջամտութենէն գժգոհ երիտասարդութիւնը կը հաւաքուէր գաղտագողի եւ օրին մէկը Մուսթաֆա Քէմալ ինքզինքը կը գտնէ բանտին մէջ։ Երկար չի մնար այնտեղ։ Իսմայիլ Հագը փաշա Սուլթանին հրամանով կը ղրկէ զայն Դամասկոս, հետեւեալ խրատականէն վերջ։

— «Կարող երիտասարդ մըն ես եւ ապագայ ունիս, եթէ չսրտնակես մը նալ Նորին Վեհափառութեան ծառայութեան մէջ։ Միւս կողմէ սակայն կ՚ենպատեհս թէ ինքզինքդ եւ թէ հայազգեաղ։ կ՚ապրիս վատահամբաւ բարեկամներու չրջանակի մը մէջ, կը խաղաս քու հանրատուներէն ներս։ Քաղաքական գործերու ալ կը խառնուիս եւ միեղբ ես վեհապետիդ դէմ գաղտնի դաւաճանութիւն ընողներուն եւ կը քայլերես քու ընկերներդ ալ որ քեզի հետեւին։ Նորին Վեհափառութիւնը պիտի գթայ քեզի, որովհետեւ երիտասարդ մըն ես եւ խենդ։ Հետեւաբար աւելի չամառ եւ վարենի քան իսկապէս գէշ։ Պատուհանի կոչուած ես Դամասկոսի հեծելազօրքի դունդին մէջ»։

Դամասկոսի մէջ Քէմալ կը վերակազմէ Վաթանը, իր չուրջը հաւաքելով հասկակիր երիտասարդութիւն մը։ Բայց ասոնք պարէզ չկայ երկրին այդ կողմը։ Պալքաններուն մէջ է հրդեհը. պէտք է այնտեղ երթալ։ Իր ընկերներուն խորհուրդով կը փախչի Սելանիկ։ Լրտեսները դարձեալ կը հետեւին իրեն իբրեւ «ժամանգաւոր» մէկը եւ Մուսթաֆա Քէմալ եկած ճամբով կը վերադառնայ Դամասկոս, ի հարկէ միշտ գաղտնի եւ ծրագրուած այս անգամ։ Բայց չի յուսահատիր եւ ճարահատ միջոցներու դիմելով, «ի պաշտօնէ» փոխադրել կու տայ ինքզինքը Սելանիկ։

Իթթիհատը ձեւ ու մարմին առած էր արդէն Սելանիկի մէջ։ Բաւական երկար ժամանակ գինքը փորձելէ ետք, Հրեայ եւ Ազատ-Որմնադիրներու ձեռքով հիմնուած այդ կազմակերպութիւնը իր մէջ կ՚առնէ Քէմալը։ Կը բացատրեն իրեն Միութեան նպատակը որուն մէջ ունելի տեղ ունէին Որմն-դրական եւ հրէական գաղափարները։ Քէմալ ծուռ աչքով կը նայի բոլորին չարժուձեւերուն. գինք ի՛նչ կապ ունի միջազգային խնդիրներու կամ հրեաներու պաշտպանութեան հարցին հետ. չէ՞ որ ինք Թուրք է եւ հպարտ է Թուրք ժողովուրդին ազատութիւնը։ Ցետոյ, ինչ ասպարէզ մնացած էր մեծասնեաններդ ժամուն հասնող անգամի մը համար։ Արձակուած հրամաններուն պիտի հնազանդէր, իսկ այդ տեսակ բան չկար իր խառնուածքին մէջ։

Իթթիհատի չրջանակին մէջ կը ծանօթանայ Էնվէրին՝ «յաղթուն երիտասարդ մը», Ճէվտին՝ «ծանօթ արեւելքցի մը», Ճավիտին՝ սահմանք մը», Նիազիին՝ «Ալպանացի, վայրենի եւ անհաւատարիմ մէկը», Թալէաթին՝ «նամակատան պաշտօնեայ մը որ կը նմանէր դանդաղաչարժ արջի մը»։

Քէմալ իր ինքնահաւան եւ յամառ բնաւորութիւնով չի կրնար չհիլ համակրութիւնը յեղափոխական չարժման վարիչներուն եւ մասնակից չէ անոնց գաղտնի գործունէութեան։ Ծրագրութիւն մը յառաջ կու գայ իր եւ անոնց միջեւ եւ Քէմալ կը քաշուի իր պատեհանին մէջ։

Ճանկարծ կը պայթի 1908ի յեղափոխութիւնը։ Իթթիհատի յանդուգն փորձը կը յաջողի անսպասելի կերպով։ Մուսթաֆա Քէմալ որ, ինչպէս բոլորը, դիւկավար անդամներու չարքէն գուրս կը մնար, վարանումով կը դիտէ յեղափոխութեան առաջին փորձերը։ Բայց հաստատէ առնելով յաղթանակը, կը մտնէ այդ բանին համար ու իր միակ իմաստին է Թուրք ժողովուրդին ազատութիւնը։ Ցետոյ, ինչ ասպարէզ մնացած էր մեծասնեաններդ ժամուն հասնող անգամի մը համար։ Արձակուած հրամաններուն պիտի հնազանդէր, իսկ այդ տեսակ բան չկար իր խառնուածքին մէջ։

Իթթիհատի չրջանակին մէջ կը ծանօթանայ Էնվէրին՝ «յաղթուն երիտասարդ մը», Ճէվտին՝ «ծանօթ արեւելքցի մը», Ճավիտին՝ սահմանք մը», Նիազիին՝ «Ալպանացի, վայրենի եւ անհաւատարիմ մէկը», Թալէաթին՝ «նամակատան պաշտօնեայ մը որ կը նմանէր դանդաղաչարժ արջի մը»։

Քէմալ իր ինքնահաւան եւ յամառ բնաւորութիւնով չի կրնար չհիլ համակրութիւնը յեղափոխական չարժման վարիչներուն եւ մասնակից չէ անոնց գաղտնի գործունէութեան։ Ծրագրութիւն մը յառաջ կու գայ իր եւ անոնց միջեւ եւ Քէմալ կը քաշուի իր պատեհանին մէջ։

Ճանկարծ կը պայթի 1908ի յեղափոխութիւնը։ Իթթիհատի յանդուգն փորձը կը յաջողի անսպասելի կերպով։ Մուսթաֆա Քէմալ որ, ինչպէս բոլորը, դիւկավար անդամներու չարքէն գուրս կը մնար, վարանումով կը դիտէ յեղափոխութեան առաջին փորձերը։ Բայց հաստատէ առնելով յաղթանակը, կը մտնէ մասնակից։ Թէեւ անծանօթ եւ աննշան մէկը, այնտեղ է երբ Էնվէր օրուան հերոսը, Սելանիկի գլխաւոր հրապարակին վրայ կը կարդայ նոր Սահմանադրութիւնը։

Շուքի մէջ կը մնար Քէմալ Էնվէր-Նիազիի փառքի օրերուն։ Սահմանադրութեան հռչակումէն յետոյ Նիազի կը քաշուի Ալպանիա ուր կը սպանուի։

Էնվէր կը մեկնի Պերլին, դիւանագի պաշտօնով, իսկ Մուսթաֆա Քէմալ կ՚ուղարկուի Տրիպոլիս իբրեւ քննիչ։

Գիտենք որ սահմանադրութիւնը իր հետ կը բերէ նոր բարդութիւններ, այս անգամ քաղաքական։ Աւստրիա կը կորչի Պոսնա—Հէրսէքը, Ռումանիան՝ Կրեսէն եւ Գուլկարիան Ռումելիոյ թելադրութեամբ կը հռչակէ անկախութիւն։ Անդին Ալպանիա եւ Արաբիա կ՚եփին։

Խառնակ է կացութիւնը Պոլսոյ մէջ։ Սուլթանին հասկիր կրօնաւոր դասակարգը կը պայքարէ քաղաքական կռիւ մը։ Թուրքերը իրար կը սպաննեն փողոցներուն մէջ, յանուն իսլամական կրօնքին։ Իթթիհատը կը դիմէ Մակեդոնիոյ բանակին որուն ընդհանուր հրամանատարն էր Մահմուտ Շեվգէթ փաշա՝ «բարձրահասակ, մեռելագէմ, նիհար եւ ներքինիի նմանող մարդ մը որ Սուլթան Համիտի ալքին լոյսն էր եղած։ Երկար վարանումէ ետք, փաշան գլուխն անցած մակեդոնական Բ. եւ Գ. բանակներուն կ՚արշաւէ Պոլիս. գահընկէց կ՚ընէ Համիտը, կը չահպահէ «Էրիրաթ»ներու ըմբոստութիւնը։ Էնվէր եւ Մուսթաֆա Քէմալ որ Ազատութեան բանակին մէջ էին իբրեւ հրամանատար եւ սպայակոյտի պետ, կու գան Պոլիս։ Էնվէր կը փայլի ամէն տեղ իբր ազգային հերոս, իսկ Քէմալ կը մնայ վարագոյրին հեռուը։ Նոյն ինքնահաւան, հակակրելի եւ անհնազանդ մարդն է ան Իթթիհատի չարքերէն ներս։ Ծակային այլեւս չեն զբաղիր իրմով, ընդունելով հանդերձ իր կարգ մը կարողութիւնները եւ կը ձգեն որ չարունակէ իր զինուորական ծառայութիւնը։

(Շար.) ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԷՅԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ՏԱՐԻՔԻՆ ՇՈՒՐՋ

Քանի՞ տարեկան է մեր երկիրը։

Տիեզերագէտներու և երկրագէտներու կողմէ մինչև այժմ ընդունուած երկրի տարիքի թիւն էր 3,000,000,000։ Այնչատյն անցեալ օր զարսագուց վերադիչեալ գիտնականները՝ Գերլիհի մէջ յայտարարելով թէ՝ աշխարհ 10,000,000,000 տարեկան է։

19-րդ գարի ընթացքին՝ աստղագէտներ ու երկրագէտներ երկար կռուեցան այս խնդրի մասին։ Լորտ Քելվին որ կը ճանչցուէր իբրև քարձրագոյն հեղինակութիւնը մաթեմատիքական բննագիտութեան մէջ, յանգած էր այն եզրակացութեան թէ՝ աշխարհը 40,000,000 տարեկան է։ Լորտ Քելվինի հաշիւը հիմնուած էր երկրի պաղելու արագութեան վրայ։ Հետագային՝ ան երկրի տարիքը հասցուց մէկ միլիոն։ Երկրագէտները ապառաժներէն դասելով կը պնդէին թէ՝ երկրի տարիքը մէկ միլիոն նէն՝ չատ աւելի էր։

Երեք մեթոտներ գործածուած են երկրի տարիքը գտնելու համար։ Իւրաքանչիւրը հիմնուած է իրողութեան մը վրայ։ Ասոնք իրողութիւններն են.—

1.— Ծովին ազիութիւնը,

2.—Ապառաժներու թանձրութիւնը.

3.— Շողարձակ տարրերու քայքայումը։

Ծովի ազիութիւնը.— Բացայայտ է որ ծովը սկիզբէն ազի չէր։ Եթէ կարելի ըլլար գտնել թէ որքան ժամանակէն անձրևները լուսեցին ժայռերու աղերը և անոնցմով աղեցին ծովուն ջուրը, չատ դիւրին պիտի ըլլար ըսել թէ՝ երկիրը քանի տարեկան է։ Տըպլինցի՝ փրոֆ. Ճոլի այս մեթոտը գործածելով գտած է թէ աշխարհ իբր 1,800,000,000 տարեկան է։

Ժայռերու բանձրութենեն հաչուելով փրոֆ. Հոմս և Ճ. Հ. Վերց աշխարհը կը գտնեն երկու միլիոն տարեկան։

Շողարձակ տարրերու քայքայումը։— Ամենէն ճիշդ հաշիւը հիմնուած կը թրնկան կցորդի պաշտօնով, իսկ Մուսթաֆա Քէմալ կ՚ուղարկուի Տրիպոլիս իբրեւ քննիչ։

Գիտենք որ սահմանադրութիւնը իր հետ կը բերէ նոր բարդութիւններ, այս անգամ քաղաքական։ Աւստրիա կը կորչի Պոսնա—Հէրսէքը, Ռումանիան՝ Կրեսէն եւ Գուլկարիան Ռումելիոյ թելադրութեամբ կը հռչակէ անկախութիւն։ Անդին Ալպանիա եւ Արաբիա կ՚եփին։

Խառնակ է կացութիւնը Պոլսոյ մէջ։ Սուլթանին հասկիր կրօնաւոր դասակարգը կը պայքարէ քաղաքական կռիւ մը։ Թուրքերը իրար կը սպաննեն փողոցներուն մէջ, յանուն իսլամական կրօնքին։ Իթթիհատը կը դիմէ Մակեդոնիոյ բանակին որուն ընդհանուր հրամանատարն էր Մահմուտ Շեվգէթ փաշա՝ «բարձրահասակ, մեռելագէմ, նիհար եւ ներքինիի նմանող մարդ մը որ Սուլթան Համիտի ալքին լոյսն էր եղած։ Երկար վարանումէ ետք, փաշան գլուխն անցած մակեդոնական Բ. եւ Գ. բանակներուն կ՚արշաւէ Պոլիս. գահընկէց կ՚ընէ Համիտը, կը չահպահէ «Էրիրաթ»ներու ըմբոստութիւնը։ Էնվէր եւ Մուսթաֆա Քէմալ որ Ազատութեան բանակին մէջ էին իբրեւ հրամանատար եւ սպայակոյտի պետ, կու գան Պոլիս։ Էնվէր կը փայլի ամէն տեղ իբր ազգային հերոս, իսկ Քէմալ կը մնայ վարագոյրին հեռուը։ Նոյն ինքնահաւան, հակակրելի եւ անհնազանդ մարդն է ան Իթթիհատի չարքերէն ներս։ Ծակային այլեւս չեն զբաղիր իրմով, ընդունելով հանդերձ իր կարգ մը կարողութիւնները եւ կը ձգեն որ չարունակէ իր զինուորական ծառայութիւնը։

(Շար.) ԺԻՐԱՅՐ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ԵՐԿԳԼԽԱՆԻ ՕՁԸ

ԳԼՈՒԽՆԵՐԸ ԻՐԱՐ ԿԸ ՔՈՒՆԱՒՈՐԵՆ

Լոնտոնի մէջ վերջերս հրատարակուեցաւ Հարաւային Ափրիկէի Էլիզաբէթ Միւզիւմին վարիչ Ֆիցիսընսի «Օձերը» անուն գիրքը, ուր կը պատմուի թէ ինչպէս երկգլխանի օձի մը երկու գլուխները կռուեցան և իրածնելով սպանեցին իրար։

Կռիւը ծագեցաւ երկու գլուխներուն միջեւ, կը պատմէ հեղինակը, երբ իւրաքանչիւր գլուխ զգաց մը հրամցուեցաւ իբր կեր։ Կը թուի թէ այն գլուխը որ առաջ լրացուց իր պատառը, տակաւին անօթի զգալով յարձակեցաւ միւսին վրայ, թէեւ երկուքն ալ միեւնոյն ստամոքսը ունին։

Յաջորդ օրը նկատուեցաւ որ գլուխներէն մին կլած էր միւս գլուխը եւ գոյն գրկած էր այն տեղը, ուր օձին մարմինը երկուքի կը բաժնուէր։ Ֆ. Ֆիցիսընս կը գտնէ որ կլլուած գլուխը մեռած չէր, եւ կամաց կամաց չոյելով կը յաջողի հանգոյցը քանդել և կլլուած գլուխը դուրս բերել։

Բայց, երկու գլուխները այլեւս չմտածեցան։ Այն ուղղուր, կ՚ըսէ հեղինակը, որ կեր պատած էր, երբէք չի ներեց միւս գլխուն։ Կլլուած լինելու առարկութիւնը կը գարթէր գայն։

Օր մըն ալ երկու գլուխները և իրենց հասարակաց մարմինը գանուեցան մեռած։ Անոնք իրարմէ խածուելով և թունաւորուելով ապանուած էին։ Նոր ու վճռական կռուի անմիջական գրգիռը չգիտցուեցաւ։

ԿՇՏԱՆԱԼ՝ ԱՌԱՆՑ ՈՒՏԵԼՈՒ

Մոսկուայի կենսաբանութեան փորձէատարներէն Զաքիչեւ վերջերս հետաքրքրական փորձեր կը կատարէ անօթութեան քնոյթը լուսաբանելու համար։

Փրոֆ. Զաքիչեւ վերջերս առաւ երկու կենդանիներ, մէկը՝ կուչ, միւսը՝ անօթի. կուչին արիւնը ներարկեց անօթիին մէջ և այս վերջինին մէջ անօթութեան հետքերը չգտաւ։

Փրոֆ. Զաքիչեւ նպատակը չէր վերջ տալ կերակուրներուն, այլ լոյս ը նետել անօթութեան քիմիաբանութեան, ինչպէս նաև այն իրողութեան վրայ, որ ստամոքսը կը կծկուի երբ կը պարպուի։

Ակռկ կը գուշակուի թէ՝ մարդոց մարմնի կշիռը չատ դիւրութեամբ պիտի նուազեցուի պատգային։

Ինչ լաւ պիտի ըլլայ, երբ մարդիկ կուչ գան դատարկ ստամոքսով։

ԱԶԴ

Առաջիկայ Ծննդեան տօներու Ս. Գատարագը քառաձայն պիտի երգուի Ս. Նշան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, ղեկավարութեամբ պատանեաց տեղ տաժտեցագէտ Տիար Հ. Գեր-պարեանի։ Ուղեկ փորձերը սկսած են։ Գեր կայ երկսեռ երգիչներու։ Փափաքողներ քոյ հաճին Առաջնորդարան ներկայանալ ամեն երկուշաբթի եւ հինգշաբթի 4.30 եւ 6 ժամերու։ Առաջին պատեր իգական սեռի, երկրորդ արական սեռի երգիչներուն յատուկ է։

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՑՈՑ

1932 Նոյ. 15 ԼԻԲԱՆԱՆԻ (Տնիկ)

ՍԻՆԷՄԱ ԱԼՖՕՆՍ

(*Cinéma Alphonse*)

Նոյեմ. 17ից մինչեւ 24 կր ներկայացնէ

ԺԱՄ ՄԸ ՔՈՒ ՔՈՎԴ

(Une Heure Près de Toi)

մեծահռչակ Ֆիլմ մր որուն մէջ կ՚երեւին երկու տաղանդաւոր դերասանուհիներ՝

ՄՕՐԻՍ ՇԸՎԱԼԻԷ ԵՒ ԺԱՆԵԹ ՄԱՔԴՈՆԱԼՏ

«Ժամ մը քու քովդ ժամ մրն է զոր ամենամարդ պիտի ուզէ ապրիլ։

ՑԵՏԱՁԳՈՒԱՆՔ

Հ. Ը. Դ. Պատանեկան Միութեան հրապարակային դասախօսութիւնը որ տեղի պիտի ունենար Նոյ. 19ի երեկոյեան, յետաձգուած է Նոյեմբեր 26ի։ տարբ իրիկուան։

ՀԱՄԱՋԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթ, ամսոյս 19ին երեկոյեան ժամը 9ին

Հայ Ճեմարանի Սրահին մէջ Vadi Abou Djemil 127

Պ. Գ. ԻՓԷԿԵԱՆ՝ պիտի դասախօսէ ցիւթ ունենալով

ՍԻԱՄԱՆՔՕ ԵՒ ԻՐ ԳՈՐԾԸ

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՆՈՒԱԳ

Մուտքի վճար.— Անդամներուն՝ 10 Ս. Դ. Ոչ անդամներուն 15 Ս. Դ.

ԲԱՑԱՌԻԿ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԼՈՒՍԱՆՆԿԱՐԻՉ ՍԵԴՐԱԿԵԱՆ

Avenue de Français No. 19

Ամենէ որ իրենց Ֆիլմերը կր գնեն այս լուսանկարչատունէն, ձրիօրէն կը լուացուին իրենց Ֆիլմերը եւ իրենց կր տրուի մեկական լիմոյօ նմանապես ձրի։

Ֆիլմերու գիներ՝ 4 X 6=30 Ս. Դ. 6 X 9=30 Ս. Դ. եւ 6.50 X 11=40 Ս. Դ

Յ. ԹՕՓՃԵԱՆ

ՁՕՇ ՓՈՂՈՑ, ՀԱՍԱՆ ԳԱՅԻԻ ՇԷՆՔԸ, ԵՐԿՐՈՐԴ ՑԱՐԿ

ՄՈՒՇՏԱՂԿ, ՄՈՒՇՏԱՂԿ

Ա. Սեացած ենք ամեն տեսակի եւրոպական մուտակներ, Քարիզի վերջին նորաձեւութիւններ, ամէնրգելի ազատ գիներով։ Ուղղակի մեզմէ գնելով ձեր դրամին կեսը խնայած կ՚ըլլայ եւ չեմ խաբուիր։ Մեր տեփոյի մէջ մօտապես կր պահենք ամենազանկագիծ մուտակներէն սկսեալ մինչեւ ամենէն ազատ տեսակները, մասնելի ամեն խակի։

Բ. Ունինք նաեւ զգեստական և գինուորական ժամանակարգի և սքօրի վերաբերեալ ամէն տեսակ առարկաներ (Ֆուքպոլի, քեմիսի, բիճկ բօճկի, պօճաի, սրտամարտի, պասմիքպօլի, յորդոլու եւ այլն վերաբերեալ) եւ ժի, օապիկներ։

Գ. Գնեցէք մեր *թուլդի օճառը ՄԻՒՍՕՀԼԻՎ* ամենէն ազատը ամենէն դիմացկուն, ամենէն հոտաւէտ եւ լաւը։

ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՐԻՒ ԷԼ ՄԹՐԱՆ

ԱԼԷՆՊԻ ԵՒ ՁՕՇ ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Մեր ցանախորդներուն: Նպաստակի կերպասներ, տիպիքներ եւ զանազան իրեզեններ հասած են։

Մեզի չի դիմողներուն: Մէկ անգամ միայն փորձեցէք գոհունակութեամբ պիտի մեկնիք։

Մեզ չճանչցողներուն: Ձեր ծանուն համար իսկ մեզ հեռ ծանօթացէք։

Մեր վաճառատան կից նոր բացած ենք ճաեւ թրիքօթաժի եւ ժէրսէյ ճիւղ մը հոն պիտի գտնէք ամեն սեռի բլօվր, ժաքէթ, Ֆազագ եւն։

Դամասկոսի *մասնաճիւղ*.— Խան Մուրաիէ թիւ 23։

Կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու մեծ վաճառատուն

Տ. ԵՒ Ռ. ՄԱՎԻՍԱՔԱԼԵԱՆ

Մուրացն փողոցի վաճառատան հասած ենք սեպհական համապատասխան կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու մեծ մթերք։ Ֆրանսական, անգլիական, իտալական եւ ամերիկեան առատութիւնով կր գոհացուին ամենադժուարահաճ գնորդները։

Ցարգոյ յանախորդներ պիտի գտնեն անմրցելի ազատութիւն եւ ճոխ տեսակ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՁԱԿԱՏԻՆ ՎՐԱՑ

Գրեց՝ ՍԻՒՆԻՔ

Հայկական աչխարհը քաղաքական և հոգեկան խոշոգոյն թափահարումներու ենթարկող այդ արիւնահեղ ժեծացումնը հիւններու գաղափարական բովանդակութեան առն ատող, հրահրող ոյժը հանդիսացաւ Հայաստանեայց եկեղեցին, որի դաւանած և քարոզած Քրիստոնէական կուլտուրայի ազդեցութեան ոլորտին մէջ ապրելով, ծնունդ առաւ և զարգացաւ հայկական ազգային քաղաքակրթութիւնը իր բոլոր արտայայտութեանց մէջ.— գիր, դպրութիւն, կրթութիւն, գրականութիւն, պատմութիւն փիլիսոփայութիւն, արուեստ, էթիկա և էսթեթիկա։ Հայ եկեղեցին ներկայացաւ այն մշտավառ հնոց — դարբնոցը, որի քուրայում կուեց — կոփեց Հայ Հայրենիքի գաղափարը, զոր տասն և հինգ դարեր չարունակ մեր ազգային կեանքի գաղափարական բովանդակութիւնը կազմեց, մեր հոգեկան աչխարհի կեդրոնական իաչեալը մեր ունեցած հազարամեայ մաքառումներու և ոգորումներու ժիրկ ոյժը։

ԻԳ.

Ուրարտուին թագաւորութեան կործանումէն մինչև Հայաստանի Քրիստոնէական կրօնի ընդունումը, մօտաւորապէս հազար տարիներ, Հայաստանը ներկայացնում էր բազմաթիւ և բազմալեզու ցեղերու մի բաբելոն։ Հայաստան արչաւած կամ գաղթած հաստատուած էին սեմական, թուրանական և արիական ցեղեր և ցեղային հատուածներ, որոնք խառնուել էին բնիկներուն — խալդերուն հետ։ Այդտեղ էին խալդերը, հիւրիները, մաննները, ասորիները, պարսիկներ, մոսքուքներ, աղուաններ, ասէացիներ, հրէաններ և ուրիշներ։ Հայաստանը չուրջ հազար տարի ապրեցաւ ցեղային քաոսի չրջան մը, որի մէջ ծրարուած էր Հայ ազգի պատմական ծագումի բուլ հնարաւորութիւնը։ Ինչքան էլ որ նոյն ժամանակներուն մէջ առաւել կամ նուազ չափով նոյն ցեղային քաոսի պատկերն էին ներկայացնում նաև Պարսկաստանը, Արաբիան, Վրաստանը, սակայն և հայկականը նրանցից տարբեր երեւոյթ կը ներկայացներ, նէ ոչ մի կասկած, որ այդ ժամանակներում Հայաստանը են թարկուած էր պարսկական, ասորական և յունական կուլտուրաների ազդեցութեանց։ Բայց և նոյնչափ էլ անկասկած է, որ նա չատ գծերու մէջ նրանցից տարբեր էր և որ իր ծոցին մէջ բովանդակած ունէր իր ստանալիք կուլտուրական առանձնայատուկ պատկերի հիմնական տարրը, այսպէս ասած - թթխմորը, յորմէ ուրիշ բան պիտի ձեւաւորուէր, պատկերաւորուէր, քան իր վրայ մեծ ազդեցութիւն ունեցած կուլտուրաները թէեւ դրանց դրոշմը կրող։

Ուրարտուի խորտակումից վերջ Հայաստանի մէջ տրգէն առաջացել էր Հայ Ազգութեան ծագման կորիզը, բայիր ազմը՝ զանազան ցեղերի իրարու հետ եղած խառնուժի փաստաւէն իսկ. միայն թէ այդ անձև վիթխարի զանգուածին ձեւաւորելու կարող ոյժը տակաւին երեւան չէր եկած. բայց անպայմանօրէն երեւան պիտի գար, ծնունդ պիտի առնէր պատմական անխուսափելիութեամբ։

Եւ այդ հոգեկան մեծ ոյժն էր, որ հանդիսացաւ Քրիստոնէական կրօնը պատմութեան թատերաբեմին վրայ, այլ ոչ թէ դինուածները։ Այդն թագաւորող տուն քաղաքական գեանի վրայ հաղորդակցութեան մէջ դրած ունի զանազան ժողովուրդներ և այդպիսով մեծապէս նպաստած նրանց միջև տնտեսական փոխ յարաբերութեանց և կուլտուրական փոխ ազդեցութեանց կապերուն։ Սակայն դի նատաիլի քաղաքական իշխանութիւնը ինչպէս ամէն երկրում, նոյնպէս և Հայաստանի մէջ եղած է իր մականին տակ առնուած ժողովուրդներու բռնադատել միութեան ազդակը, բայց երբէք նրանց ձուլող հոգեկան ոյժը։ Այդ հոգեկան ոյժը Հայաստանի մէջ հանդիսացաւ հայաստանեայց եկեղեցին, զոր քրիստոնէական քաղաքակրթութեան ոլորտին մէջ այլազան ցեղերը իրարու սերտօրէն միացուց, միաձուլեց և այդ պրոցեսին մէջ ծնունդ տուաւ Հայ ազգին, որ տակաւին կանգնուն է Արեւելեան աչխարհում։

Ճիշդ է որ Հայ եկեղեցին կրած ունի յունական, և ասորական կուլտուրաների ազդեցութիւնը՝ գաւանաբանական, արարողական և գրականական տեսակէտից, բայց ճիշդ է և այն, որ քաղաքակրթութեան ծագման սկիզբներից մինչև այժմ էլ չարունակում է հոգեւոր, փոխանակութիւնը բոլոր ժողովուրդներու միջև։ Այդ փաստից տխալ կը լինի հետեւցնել, որ ուրեմն Հայ ազգութեան ծնունդ տուող հոգեւոր ոյժը եղած է տիեզերական հանգամանք ներկայացնող կուլտուրան ան հասարակ։ Ոչ։ Հայ ազգութիւնը պատկերուող, կազմուորող հոգեւոր ոյժը եղած է ոչ թէ՛ կուլտուրան ան հասարակ, այլ Քրիստոնէական կուլտուրան։ Ինչքան էլ որ Հայաստանեայց եկեղեցին կրած ունի յունական, ասորական և լատինական եկեղեցիներու ազդեցութիւնները, այնուամենայնիւ դրանք դարձի իսկ ազդեցութեան չեն ենթարկած Հայ ազգութեան կազմաւորման պրոցեսին հետ։ Ազգերու յառաջացման պրոցեսին մէջ ոչ մի եկեղեցի ցուցանած ունի ազգային այնպիսի բնորոշում և գունաւորում, ինչքան հայ եկեղեցին, զոր այդ տեսակէտից հանդիսացաւ ոչ միայն ճարտար դարբին հայ լեզուի, կուլտուրայի և գրականութեան առեղծագործութեան մէջ, այլ և իր անջնջելի դրոշմը դրած ունի մեր ազգային հոգեբանութեան և պատմական ճակատագրին վրայ՝ զարանալիօրէն հնազանդելով մեր ազգային հզօրութեան և անճարակութեան հզօրանական երկու տարբեր վիճակները, զոր ինչ - ինչ աստիճաններով յաճախակի երեւան է գալիս ամէն հայու մէջ և որ կազմում է մեր ազգային նկարագրի մի գիծը։

Հայ ազգութեան ձեւաւորումը, պատկերաւորումը թէպէտ և տեղի ունեցած է քրիստոնէութեան յուժկիանոսին մէջ, թէև պատկերաւորման այդ պրոցեսը զարգացել է սերտ կապակցութեան մէջ քրիստոնէութեան ճակատագրին հետ — Արեւելքի մէջ, բայց և նա իր կենսականութեան մէջ հարազատ պատ է ցեղային այն քաոսի զոր գոյութիւն ունէր Հայաստանի մէջ քրիստոնէութիւնից առաջ և որ ունէր իր տարբեր առանձնայատկութիւնները՝ այլ երկիներու ցեղային քաոսներից։

(24) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌԱՅԽՍԹԱԿԸ ՊԻՏԻ ԼՈՒԾՈՒԻ
Ո՛չ կ'ըսեն պատմօճական շրջանակները
Պ. ՎՈՆ ՓԱՓԷՆ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գէրլին.— Ընդդիմադիր թերթերը քանի մը օրէ ի վեր կը տարածեն զգայացունց լուրեր որոնց համաձայն կառավարութիւնը պիտի լուծէ նոր Ռայխսթագը։

Այս տարածայնութիւնները այսօր բացարձակապէս կը հերքուին։

Պ. Վոն Փափէն պիտի շարունակէ տակաւին 15 օր իր խօսակցութիւնները քաղաքական պարագլուխներուն հետ աղգային մեծամասնութեամբ կառավարութիւն մը կազմելու համար։

Ցայտնի է որ Ռայխսթագը պիտի գումարուի դեկտեմբեր 6ին։ Միայն թէ յառաջիկայ ամսուան ընթացքին, այն պարագային երբ ներկայ բանակցութիւնները անարդիւնք մնան, նոր որոշում մը պիտի տրուի, նոր խորհրդարանը լուծելու եւ երկրին, որոշմնադրով մը, ընտրական բարենորոգում մը պարտադրելու անհրաժեշտութեան վրայ։

«Թան»ի յօդուածը Սիւրիոյ վրայ

Փարիզ.— «Թան» երկարօրէն կը քննէ 1918էն ի վեր տեղի ունեցող յեղաշրջումը Մերձ. Արեւելք ի հարցին եւ Անգլիոյ ու մեծ պետութիւններու վերաբերումը Վահապեան ուժին, Հիճազի եւ քարիւղի հարցին հանդէպ։

Ֆրանսայի Սիւրիոյ մէջ կատարած առաքելութեան մասին խօսելով, Պ. Մէյլէ կը գրէ որ հարց չի կրնար ըլլալ Սիւրիան զրկելու հովանաւոր իշխանութեան փորձառութենէն, բայց ասիկա չի նշանակեր որ պէտք է հետացուի յեղաշրջումի ամէն կարելիութիւն որ պատշաճի սէր. ժողովուրդի ազգային անձնասիրութեան։

Կը թուի թէ ժամանակը հասերէ Դամասկոսի մէջ փորձելու առաջին հանգրուան մը զոր իսկոյն կը պահանջէ սիւրիական խորհրդարանի փոքրամասնութիւնը եւ հովանաւորութիւնը փոխարինելու 1924էն ի վեր Լոնտոնի եւ Պաղտատի յարաբերութիւնները վարող վարչածեւին նման վարչածեւ մը։

Պարզելով միջազգային կացութիւնը Իրաքի, որ յետ այսու կը վայելէ արտաքին անկախութիւն, բայց ստանձնած է միջազգային պատասխանատուութիւններ զորս կ'իյնան Անգլիոյ հովանաւորութեան վարչածեւին ներքեւ «Թան» կը քննէ Իրաքի եւ Անգլիոյ քաղաքական եւ զինուորական դաշնակցութեան պայմանները եւ կ'ըսէ որ Իրաք Մեծն Բրիտանիոյ հանդէպ ստանձնած է ծանր յանձնառութիւններ։

Սիւրիացի ազգայնականները ազատ են պահանջելու նման դաշնագիր մը, բայց վստահ չէ որ իրենք առաջինը պիտի զրկան կարճ ժամանակուան մը։

ԶՕՐԱՎԱՐԻ ՄԸ ԳԼԽԱՏՈՒՄԸ ՔԱՊՈՒԼԻ ՄԷՋ

Փէշավար.— «Ինփէռ Մէյլի Քապուլի թղթակցին համաձայն զօրավար Ղուլամ Նապի խան գլխատուած է Քապուլի մէջ։

Աֆղան ամենաքաջ զօրավարներէն մէկին որդին, ան եղած էր ներքին նախարար Ամանուլլահ Թագաւորին օրով եւ Աֆղանիստանի Մոսկուայի դեսպանը 1928ին։

Նապի խանի գլխատումեն յետոյ կը ձերբակալուի իր ընտանիքը

Փիլաուար.— Զօր. Ղուլամ Նապի խանի գլխատումէն յետոյ, Քապուլի մէջ ձերբակալուած են իր եղբայրը, Ղուլամ Ճիլանի խան եւ ո.րի երկու ազգականներ։

Զինաթափութեան Հարցը
Ֆրանս. ծրագիրը այսօր պիտի հրատարակուի

Փարիզ.— Զինաթափութեան և ապահովութեան ֆրանսական ծրագիրը հաղորդուեցաւ, երէկ իրիկուն ժընեվի մէջգտ. ժամուին։

Ֆրանս. պատասխանատուութեան անդամներէն պ. Խսէտ Օպէռ պարզ և ճշգրիտ կերպով մեկնեց անոր էական հիմերը։

Իր բացատրութիւնը վերջացնելով, պ. Օպէռ կանգ առաւ ֆրանս. ծրագրին մասնաւոր բնոյթին վրայ։ Ֆրանս. ծրագիրը ըսաւ ան, կ'ուզէ ստեղծանական զինաթափութիւն մը, որուն գործադրութիւնը կախում պիտի ունենայ մէկ կողմէ ապահովութեան կազմակերպութենէն, միւս կողմէ, յանձնառութիւններու օրինական կատարումէն։

Բոլոր պատասխանատուութիւնները սառեր են օրինակ մը ֆրանս. ծրագրէն, զոր պիտի ուսումնասիրեն համաժողովի ընդհանուր յանձնաժողովին քննութենէն առաջ։

Անգլ. ծրագիրը վաղը պիտի հրատարակուի

Լոնտոն.— Սըր Ճոն Սայմըն, որ երէկ ժընև հասաւ, տեսակցութիւններ ունեցաւ Զինաթափութեան համաժողովին նախագահ Գ. Արթիր Հէնէդերսընի և ամերիկեան պատուիրակութեան պետ պ. Նորմէն Տիվիսի հետ։

Սըր Ճոն Սիմոն վաղը պիտի պարզէ այն հարցը զոր անգլ. կառավարութիւնը կը բերէ զինաթափութեան հարցին։

Ժընեւի ըմբոստութենեն յետոյ կացութիւնը տակաւին ձգտուած կը մնայ

Ժընև.— Լոզանի կառավարութեան ժողնեետուած ոուժերուն չուրջ բացուած նախնական քննութիւնը կը յայտնէ որ ոճրափորձին հեղինակները պէտք է փնտռել ժիջազգ. տնիչխանական չրջանակներուն մէջ։ Խուզարկութիւններ կատարուած են վերջերս հասած օտար ատրերու բնակարաններուն մէջ, բայց մարդ չի գիտեր թէ անոնց մէջ պէտք է փնտռել ոճրափորձին հեղինակները։

Ընդհանուր կացութիւնը տակաւին ձգտուած կը մնայ։

Ոճրափորձ Պէրլինի մէջ

Պէրլին.— Խիստ յանդուգն ոճրափորձ մը եղաւ, որուն նպատակն է մայրաքաղաքը զրկել ելեկտրական ոյժէ. բարեբաղդաբար ժամանակէն առաջ ժարեցաւ պատրոյգը, որ պիտի բռնկեցնէր ելեկտրական պարանի մը մօտ դրուած ուժանակի մնուկը։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ ԳՈՀՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՁԱՌԱԾ Է
ՌՈՒԶՎԷԼԹԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Ռուզվելթի ընտրութիւնը գոհունակութիւն պատճառած է երկրին մէջ, որովհետեւ Ռուզվելթ պիտի գիւրացնէ բռնակցութիւնները։ Կը յուսացուի որ ի մասին յարաբերութիւնները վերահաստատուին։

Ֆոն Փափէնի նոր առաջարկը

Պերլին.— Կառավարութիւնը զբաղեցաւ նոր ընտրութեանց հետեւանքով ստեղծուած վիճակով։ Չկասկածով մը կը յայտարարէ թէ նախարարները միաձայնութեամբ կը լատագովեն ազգային կեդրոնացման դաւիճը։ Պ. Ֆոն Փափէն վաղը այս լուծումը պիտի առաջարկէ պ. Ֆոն Հինդենպուրկի։ Միեւնոյն ատեն բանակցութիւններ պիտի սկսի այս իմաստով կուսակց. պետերու եւ դաշնակից պետութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ։ Կը կարծուի ընդհանրապէս որ նազիներ պիտի մերժեն դարձեալ պ. Ֆոն Փափէնի առաջարկը։

Պապը եւ Պէնվիայի թագաւորը

Հռոմ.— Պապը Քրիստոսի կարգին պատուանշան չնորհեց Ղէլֆիքայի Ալպէր Թագաւորին։ Պրիւքսէլի պապական նուիրակ Մօնս. Միքարա, անձամբ թագաւորին պիտի յանձնէ այդ պատուանշանը։

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԺԱՆՏԱԽՏԻ ԴԷՊՔԵՐԸ
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՏՆՕՐԷՆԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Զարմանալի չէ ժողովուրդի վախն ու կասկածները ժանտախտին, որովհետեւ վերջին երկու օրբրուան ընթացքին, կառավարութեան ծանօթ մօտ 8 դէպքեր պատահեցան։

«Էլ Ահրար» իր խմբագիրներեն մէկը դրկած է Քաղաքապետութեան Առողջապահական Տնօրէնութեան մօտ եւ հարցուցած հիւանդութեանց ընթացքն ու թիւը, մանաւանդ ժանտախտի դէպքերու մասին։ Տնօրէնը յայտնած է որ ամառուընէ ի վեր 26 ժանտախտի դէպքեր պատահած են Գէյրութի մէջ, մինչ անցած տարի 28 դէպքեր պատահած էին եւ աւելի առաջ ալ 30։ Տնօրէնը յաւելցուցած է որ վախնալիք բան չկայ եւ Քաղաքապետութիւնը ամեն միջոց ձեռք առած է։

Խմբագիրը ասոր վրայ հարցուցած է Տնօրէնին.

— Ուրեմն ինչո՞ւ այս խստութիւնները կընեք.

— Որովհետեւ վերջին երկու օրբրուան ընթացքին հանի մը դէպքեր պատահեցան. յարմար տեսանք խիստ միջոցներու դիմել չտարուելու համար։ Մինչեւ հիմա Քաղաքապետութեան կողմէ պատուաստուողներու թիւը եղաւ 14,400 հոգի։

— Ձիօդ է որ երեկ եւ առջի օր երեք նոր դէպքեր պատահած են.

— Ոչ, Զօգագ Գլաձի մէջ երկու եւ Վաթ Ապու Ձեմիլի մէջ մէկ դէպք պատահած է բսին. սակայն ընթացքին ես սանք որ անոնք ուրիշ հիւանդութիւններ են։

ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

«Էլ Տէպպուր» գաւեթաթերթը, Հալէպ գոնուող Գ. Մանսուր Էսվէթի հասցէին կարգ մը անուանարկիչ յօդուածներ գրած էր։ Գ. Մանսուր Հալէպի նախադատ ատենին դիմելով դատ բացած էր «Տէպպուր»ի Տնօրէնին եւ թղթակից Սաիտ Ֆրէյհան դէմ։ Դատարանը յետ ընթացքան որոշած է 15 օրուան բանտարկութեան իւրաքանչիւրը եւ 100 ոսկի տուգանքի։

ԳՈՐԾԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

Հանրային օգնութեանց պատասխանատու համար հինգ երէսփոխի եւ մէկ ընտիրբեհօրի պետ ըլլալը հաղորդուած էր։ Ցարդ պատասխանատուներու դիմել չտարուելու համար։ Մինչեւ հիմա Քաղաքապետութեան կողմէ պատուաստուողներու թիւը եղաւ 14,400 հոգի։

— Ձիօդ է որ երեկ եւ առջի օր երեք նոր դէպքեր պատահած են.

— Ոչ, Զօգագ Գլաձի մէջ երկու եւ Վաթ Ապու Ձեմիլի մէջ մէկ դէպք պատահած է բսին. սակայն ընթացքին ես սանք որ անոնք ուրիշ հիւանդութիւններ են։

ԵՐԿՈՒ ՀՈԳԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Երկու հոգի, Խալիլ Ղազալէ եւ Ֆուատ Հեսթին Քասէմ, ոճրային խնդիրներով վերջնականապէս մահուան դատապարտուեցան։ Երէկ նախագահական նեղում մը չ'սեսնան մահապատիժը պիտի գործադրուի յառաջիկայ օրբաք։

ԵՐՋԱՆԻԿ ՎԵՐՋԱԲԱՆ ՄԸ
ՄԵՔՐ ՖԷՐՐԱՆ ՉԵՐԾ ՄՆԱՑ ԲԱՆՏԷՆ

Անցեալները, դատավարութեան մը ընթացքին, տեղւոյս փաստաբանական վարժարանի փրոֆէսսորներեն Մեքր Հ. Ֆէրրան ապացկեց իր հակառակորդ փաստաբանը։

Դատարանը ընդհատելով իր ձեռքի տակի դատավարութիւնը հնչեց անմիջապէս սեղծուած միջադէպը եւ Մեքր Ֆէրրանը դատապարտեց նիւթական մեծ տուգանքի եւ օրբրուան մը բանտարկութեան։

Մեքր Ֆէրրան հնչուքին վերապահանջած ըլլալով, դատը տեղի ունեցաւ առջի օր խառն դատարանին առջեւ։

Գ. Վեթիւ կր գրաւէր հանրային դատախազի աթոռը։ Ամբաստանեալական վարպետ ճառով մը այպանելէ յետոյ դատական միջադէպը, որուն համար կարելի չէ պահանջել օրինագիտական որ եւ է նեղոտաթիւն, Գ. Վեթիւ դատարանի ուշադրութիւնը հրաւիրեց Մեքր Ֆէրրանի բարոյական դիրքին եւ ընկերային ու մասնորական ասպիճանին վրայ եւ պահանջեց սկզբունքային պատիժ մը «օրինակի» համար.

Մեքր Քեամիլ Էսեհ որ կ'օգնէր Մեքր Ֆէրրանի, փաստաբանական վարժարանի փրոֆէսսորներեն մը պահանջեց պարզապես անպատուութիւն մը։

Գատաղանակիր Մեքր Նամմուր, միջամտելով առաջարկեց դատարանին այն բարձր գնահատանքն ու համակրութիւնը, զոր կը վայելէ Մեքր Ֆէրրան Լիբանանի փաստաբաններու դասին մէջ։

Ատենը կարճ խորհրդակցութենէ մը յետոյ տուաւ իր վճիռը, հաստատելով ընկզբուհնչային դատապարտութիւնը եւ փոխելով բանտարկութեան պատիժը 100 Ֆր. տուգանքի, միջադէպին պարագաներուն եւ պատասխանողին անձնաւորութեան պատճառով։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Պարսկաստանի արտաքին գործերու նախարար, Ն. Վ. Մէրզա Մուհամէտ Ալի խան Ֆէրուզի, Գէյրութ ժամանեց անցեալ երկուշաբթի իրիկուն ու իջաւ Սեն Ժորժ նորակառոյց պանդոկը։

Երեքշաբթի ան ընդունց Պաալպէք եւ այցելեց հնութիւնները ու իրիկունը վերադարձաւ Գէյրութ եւ ճեր կայ եղաւ Պարսկաստանի ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Ալի խան Զուճէյրի կողմէ ի պատիւ իրեն տուած ճաշկերոյթին։

Չորեքշաբթի առաւօտեան նախարար ճաշի հրաւիրուեցաւ պարսկական Հիճազի դեսպան Միրզա Հապիպ Ուլլահ խան Այն էլ Մուլքի կողմէ որ այժմ Գէյրութ կը գտնուի։

Նախարարը որ ընդունեց Բ. Ֆօմիսխրութեան Քաղաքական Տնօրէն Գ. Շովէլի, Թիւրիքոյ ընդհանուր հիւպատոսին, Ամերիկեան եւ Ֆրանսական համալսարաններու Տնօրէններուն եւ բազմաթիւ ուրիշներու այցելութիւնները, այսօր մեկնի հատանաբար Դամասկոս իր բազմաթիւ հետեւորդներով։

ԱՆԳԼ. ՀԻՒՊԱՏՈՍԸ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱԾ Է

Անգլիական հիւպատոսը, Գ. Սաթօ, արձակուրդէն վերադարձած ըլլալով այցելեց երէկ Բարձր Ֆօմիսխրի պատուիրակին։

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ԽԱԲԵԲԱՅ ՄԸ

Շատ գեղեցիկ հագուած միւսիւ մը եկած է Պապ Իթիս, Գ. Մուհամէտ Տահիրի քոյրոջը եւ յայտնած որ իմ գրկած է Ամերիկեան գօլէճի կողմէ եւ կը կոչուի Ժօզէֆ Խուրի. եկած է կարգ մը քոչուններ առնելու ամերիկացիներու համար Մարդը որ միօտ կը հոգար գօլէճի պետերը, հաւատաց եւ տուաւ երեսատասնեակ ուզածներ։

Քանի մը ժամ վերջ գնաց Ամեր. գօլէճ գանձելու համար դրամը։ Սակայն զարմանքը օտա մեծ եղաւ երբ իմացաւ որ գօլէճի կողմէ այդ օր բան չէ գնուած իրմէ։

Վերջնը յայտնի եղաւ. որ Ժօզէֆ Խուրի կեղծ անունը կրող եւ իբր թէ Ամերիկեան գօլէճի կողմէ եկող երեսատասնեակ դեռ ուրիշ բազմաթիւ խաբեբայութիւններով ապրանքներ առած է։

Ոսթիկանութիւնը ընութեան ձեռնարկելով գտաւ խաբեբան, որուն բուն անունը կր Ձրպրան Թանեուս։

ՍԻՒՐԻԱՑԻ ԱԻԱԶԱԿՆԵՐ ?
ԹՐՔԱԿԱՆ ՀՈՂԻՆ ՎՐԱՑ

Թիւրէ թերթերու գրածին համաձայն, Սիւրիայեն աւազակախումբ մը մտած է թրկական հող, Ուրֆայի մօտ, եւ 1300 ոչխար կողոպտած։ Աւազակախումբը առանց դիմադրութեան վերադարձած է Սիւրիա, կը գրեն թիւրէ թերթերը։

Ուրիշ աւազակախումբ մը թրկական սահմանը մտած է Քաթրլիի կողմէն եւ ընդհարում ունեցած սահմանապահ ուժերու հետ. աւազակախումբի պետը սպաննուած է եւ աւազակները ձերբակալուած։ Դարձեալ թիւրէ թերթերը կը հաղորդեն որ այս վերջին աւազակները գինուորութենէ փախչող թիւրեր են։

ՖԷՍԻ ՁՈՂ ՄԸ

Դամասկոսի մէջ, Սուպհի ճօպարաճի անուն մարդ մը, հանրակառք նստած էր։ Ֆէսը գլխէն վար իյնակ։ Սուպհի զայն առնելու համար երբ կուգար վար իջնել իմն ալ իյնակ եւ մնաց հանրակառքի անիւներուն տակ։ Երկու ոտքեր կտրուեցան եւ մահամերձ վիճակի մէջ փոխադրուեցաւ հիւանդանոց։

ՄԱՄՈՒԼԻ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Մեզի կը հաղորդուի թէ Լեհական մամուլին ներկայացուցիչը Գ. Կերման եւ Աւստրիական մամուլին ներկայացուցիչներ, Տէր եւ Տիկին Լէֆքճզի, Գէյրութ ժամանած են Մերձաւոր Արեւելքի մէջ ընկական ուսումնասիրութիւններ կատարելու համար։

Անոնք այս օրբաք պիտի ընդունուին Սիւրիոյ եւ Լիբանանի հազարական օրգանակներէն եւ կառավարական բարձրասիճան պատասխանատուներէն։

ՊԱԱԼՊԷՔԻ ՀՌՈՄԷԱԿԱՆ ՀԵՏՔԵՐԸ

Անցեալներ գրեցինք որ Պաալպէքի օսմարին մէջ Հռոմէական հետքեր գրտուած են։ Լիբանանի Թանգարանի Տնօրէն Մօրիս Շահապ որ տեղւոյն վրայ գացած է զանոնք ընթելու համար, յայտարարած է որ այս հնութիւնները առաջին անգամ է որ կը գտնուին, եւ հետեւաբար այս պայմաններուն տակ կարելի չէ անոնց մասին ո եւ է կարծիք յայտնել առանց մանրազննին ուսումնասիրութեան։

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՀԱՇԻՒԸ

Գէյրութի կառավարիչ Սէիմ պէյ Թաբլա Քաղաքապետական խորհուրդին ներկայացուցեր է հազարիս յառաջիկայ տարուայ նախահաշիւին նախագիծը։

Նախկին նախահաշիւը յուլիսէն սեղմուած է։

Ներկայ տարուայ ընթացքին 2,204,700 Սիւրիական ոսկիի հասնող ծախքեր, յառաջիկայ տարի պիտի իջնեն 2,021,900 ոսկիի, այսինքն 182,900 ոսկիի խնայողութեամբ մը։

Նախահաշիւին հինգերորդ գլուխը որ կը վերաբերի հանրային օգնութեան վերաբերեալ գործերու, կր նախատեսէ աշխատանքներ ու վարկեր.

Ճամբաներու նորոգում՝ 85,000 Սուրիական ոսկի, հանրային պարտէզներու օգնութիւն՝ 15,000, հողագործում՝ 100,000, ասֆալթում՝ 40,000, սպասդանոցի մը կառուցում՝ 50,000, ջրանցքներու ծածկում՝ 10,000, ինքնաշարժներու գնում՝ 20,000։ Այս ծախքերուն ընդհանուր գումարն է 320,000 ոսկի։

Ներկայ տարուայ ընթացքին հանրային օգնութիւններու համար ծախսուած է 445,000 ոսկի։

Նկատելի է որ, հակառակ բարձրացոյն իսխանութիւններուն հրահանգներուն եւ կառավարիչին Գէյրութը վերջնականապէս առողջապահիկ պայմաններու մէջ դնելու բազմաթիւ խոստումներուն, ոչ մէկ վարկ յատկացուած է տուներու առեղծութիւններ ոչնչացնելու ախտաճանիչին համար։

ՍԻՒՐԻՈՅ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

Սիւրիոյ Վարչապետին մէկ գեկուցագիրը նեռեւեալ կերպով կ'որոշէ իր ընդունելութեան ժամերը.

Ժամը 8ին 10ը կ'ընդունի գրասենեակի պետերը, 10ին 11, երեսփոխաններ եւ 11ին 13՝ հասարակութիւնը։

ՆՈՒԻՐԱՑՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Աարիճե Տ. Գազանճեան փոխանակ 300 Սուրիական դահեկան կը նուիրէ Մամլոյիչեն Ազգային Թոռախանոցին։

Սեանալ նուիրատուէն, իր Միւսեվկեր բնակարանին։

ՍԱԿԱՒՐԱՆ ՊԷՏՐՈՒԹ

17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1932

		Ս. Փ.
Ոգիպտ.	ոսկի	435
Անգլիկ.	»	424
Տոլար	»	126.75
Թրքական	»	59.50
Գանձ-Օրթման		138
Իտալական Լիր 100		650
Ռուսական Տրախմ 100		65
Անգլ. ոսկի		608
Ֆրանս.	»	485
Օսման.	»	549
Արծաթ մեճիտ		22
Դրեսի Ֆօնս. Ա.	Ֆր. 627	
» » Բ.	» 315	
» » Գ.	» 299	

Սեֆերեան եզբարք Բիւ Ֆօս Թելեֆօն՝ հ-19

կարդացէք և Տարածեցէք
«ԱԶԴԱԿ»Ը

ՎԱՂԸ, ՎԱՂԸ, ՎԱՂԸ,

ԿԱՐԻՔ ԵՇԽԱՆՈՒՀԻՆ ԿԱՄ ՄԱՐԴԻՔՈՒՀԻ

Ուր ճիւթ է մեր քերծին, կը սկսինք հրատարակել վաղը «Արիւնոս Մարիգանին» սիրային եւ խիստ յուզիչ ընտանեկան ողբերգութիւն մըն է, աւելի հետաքրքիր եւ հոյակապ՝ քան «Վէյտի Խազայէր». Իւրաքանչիւր ընթերցող անհամբերութեամբ եւ ճեղ ի ճեղ պիտի հետեւի այս բառոյից վէպին։ Մանաւանդ ընտանիքներու համար մանուռապես յանձնարարելի է՛ մեր քերծը։

«ԱՐԻՒՆՈՏ ՄԱՐԳԱՆԻՆ» ոչ միայն առանձին հատոր պիտի հրատարակուի, հետեւաբար ընթերցողները պէտք է օրի ամբողջացնեն իրենց պահած թիւերը, գրի ձեռով կազմելու համար քերծը։

Պարպարան նախ կարմրեցաւ և վերջը մարմարիոնի պէս ճերմկցաւ, ձեռքը քաշեց Ռարլայլի ձեռքին մէջէն և քար կտրած կեցաւ։ Ռարլայլ այդ փոփոխութեան որպէս անծանօթ, չարունակեց իր խօսքը։

— Եւ հոս մեր քով եկած է իր տզաքներուն կարօտին չդիմանալուն պատճառաւ, իր անցուցած արկածէն վերջ դէմքին վրայ ստացած վերքերուն չնորհիւ կրցած է պահել ինքնութիւնը և անճանաչելի դառնալ, եթէ որպէս հեքեաթ պատմէին ինծի չէի հաւատար։

Պարպարա գրեթէ մարած վիճակի մը մէջ, երեսը միւս կողմ դարձուց։ Անոր առաջին զգացումը եղաւ Ռարլայլի ուրիշ կնոջ մը հետ կենակցած ըլլալը և չատցած ձայնով մը ըսաւ։

—Նախապէս կասկածա՞ծ էիր որ ան նախկին կինդ է։

— Պարպարա, եթէ կասկածէի կ'արտօնէի՞ որ հոս գար և մեր տունը մնար։ Իր բոլոր ըրածներուն համար ինձմէ ներողութիւն խնդրեց, ես ալ ներեցի, մինչեւ որ քեզի հեռագիր տալու համար դուրս ելայ եւ վերադարձայ արդէն մեռած էր։

Պարպարա իր լուռթիւնը պահելով դէմքը միւս կողմը դարձուցած կը կենար։ Ռարլայլ յառաջանալով եւ ձեռքը անոր ուսին վրայ դնելով ըսաւ։

— Սիրելիս, ի՞նչ կ'ըլլաս։

Պարպարա աչքերէն արցունքներ հոսեցնելով ըսաւ։

— Ա՜հ, Արչիպօլտ, ինծի հանդէպ ունեցած սէրդ պակսեցո՞ւց այս զէպքը։ չիտակ խօսէ, զիս հիմայ ալ առջևուան չափ կը սիրե՞ս և ասկէ վերջ պիտի սիրե՞ս...

Ռարլայլ մէկ ձեռքով անոր ձեռքը բռնելով եւ միւսով զայն գրկելով, իր սիրազեղ աչքերը տնկեց Պարպարայի վրայ եւ ըսաւ։

— Ես կը կարծէի որ տիկինս ինձ հանդէպ կատար-

ԿԱՆՏԻ ԴԷՄ Է ՄՈԼԵՌԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

Հնդկաստանի ապագայ սահմանադրութիւնը պիտի ազատագրէ փարիաները

Փունա.— «Եթէ բնելու իշխանութիւն ունենամ, անմիջապէս պիտի մտցնեմ անհպելիութեան չեղեալումին հարցը, որպէս հիմնական իրաւունք մը, Հնդկաստանի նոր սահմանադրութեան մէջ» յայտարարած է Գանտի. երեսփոխանը բանտը իրեն այցելող անհպելիներու պատուիրակութեան մը։ «Մարդ մը իբր անհպելի ստեղծելու անիրաւ եղելութիւնը պէտք է նկատել օձիքը մը» ըսած է ան և աւելցուցած է. «այս առիթով յօդուած մը պիտի դնեմ Հնդկական Պատժական Օրինագրքին մէջ և Համագումարը պիտի ըլլայ այս օգրունքը մտցնելու սահմանադրութեան մէջ։

Ի ՑԻՇԱՏԱԿ ՇԱՎՔԻ ՊԷՏԻ

ՄԱՐՈՔ ՊԻՏԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿԷ ԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ֆէս.— Արաբական ուսումնասիրութիւններու յանձնախումբը որոշած է հրատարակել իւրաքանչիւր Շավքի պէտի, Մարոքի առաջին գրական պատմութիւնը։

Բացառիկ Դիւրութիւններ եւ Պայմաններ

ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒ, ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ, ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒ

Առողջ մնալու համար հաճգիստ մահճակալ մը ունենալու է՝ հաճգիստ կարենալ ճնճալու համար։

Յինլանտական մահճակալները մեծ գոհունակութեամբ կը գործածեն մեր բնդհ. ճերկայացուցիչի հաճգամաճոով Ձեզ կ'ընծայեճ առիթը աճկէ օգտուելու համար։

Գետնաձարի եւ աւելի դիմացկուն կ'ճրաշխաւորեճ, բնկոյզի ճմաճոց փայտի մը ընտուած տոյն մահճակալներ օրուան ճորոյթն են, կը ծալուին, բերելու, *զօրաւոր զսպանակով*, եւ ամէն հասկի յարմարող։

ԳԻՆ ՑԷՆ 10 Ս. ՈՍԿԻ

—o—

ՎՃԱՐՈՒՄ՝ 3 ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՎ

—o—

5 0 | 0 գեղչ վերոյիշեալ գներուն վրայ, այն բնբերցողներուն որոնք ճերկայ յայտարարութեամբ կը ճերկայացնեն մեզի

—o—

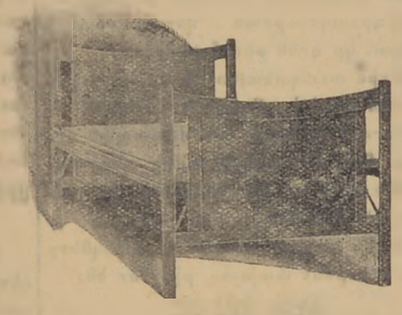

Տիկին, աճօտէն ճորածին զուկիդ եամար պիտի ուզես ունենալ լաւագոյն մահճակալը, *վերջին ծայր ներկայանալի* ապիակ գոյնով, նիքէլի մնքենական վերելակով, եռինան վար իյնալէ տզգիլող. եւ պատրաստուած գիտական մնքոցով. Ջեր զուկիդ կատարեալ հաճգիստ ապահովող, ասոնք մահճակալները *բոլորովին* ՆորոյԹ մըն են Սիւրիոյ համար եւ միմիայն մեր քով կրնաք գտնել։

ԳԻՆ ՑԷՆ 10 Ս. ՈՍԿԻ

—o—

ՎՃԱՐՈՒՄ՝ 3 ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՎ

—o—

5 0 | 0 գեղչ վերոյիշեալ գներուն վրայ միմիայն բնբերցողներուն համար։

—o—

Նոյն իսկ եթէ գնելու միտք ալ չունիք այցելեցէք մեզ եւ տեսէք այն իրը որ կ'առաջարկենք Ձեզ, ուրիշ մը գնելէ առաջ։

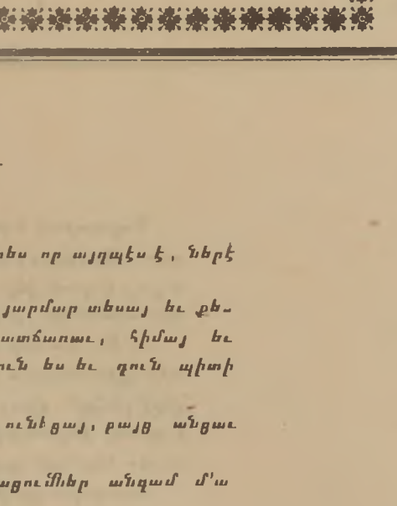

O. Y. EKWALL. A. B. (Finland)ի

Սիւրիոյ, Լիբանանի եւ Իրագի բնդհ. ճերկայացուցիչ
Ս. ՔԷՇԻՇԵԱՆ, Khan-Chouny, Պաճօ ի Իսմաիճ ճիօդ եռեւի կողմը։

ԱԶԴԱԿԻ ՏՊԱՐԱՆԸ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Դիմեցէք «ԱԶԴԱԿ»ի Տպարանը՝ գիրք, պրոշիւր, ճարսանեկան ճրաւիրագիր, պանարան, ճամակի թուղթ եւ առեւտրական տեսրակներ.

ԱՐԱԳ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ.

ՁՈՒՆ ՄԹԵՐՔ ԳԻՐԵՐՈՒ

ՋԱՎՋԱՎԱՃԵԱՆ ՄԱՐԻՉՆԵՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Ջավզավաճեան եղբայրներու հրդեհի վարիչները, շիճուած պղինձով ապահովուած են 20 ֆիլօկրամ ճնշումի մը համար։

Անոնք արձանագրուած են քաղաքապետութեան անօրէնութեան ժամ և ճանչցուած Ցրանսական բէճիֆ Ճանձնախումբի կողմէ։

Այս մարիչները այնքան ներկայանալի են որքան եւրոպական՝ Գիները չատ ծայրայեղօրէն աժան ու արդիւնքը գերազանց է։

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷԶԱՆ

Վկայեալ Laurêat ճախիկ Interne եւ այժմ մնալուն ՄԱՆԱԿԵՏ բժիշկ Ֆրանսական ճիւանդանոցի ԱՃԻՒ, ԽՈՒ, ԿՈՒՐՒՒ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼՈՒՄ ճիւանդութիւններու բաժին։

Հիւանդ կ'ընդունի մէկ rue de Damas, No.315

Իր գիտերին մէջ rue de Damas, No.315

Հիւանդներ ուղղակի ճիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ առուած մուտքի rapport։

Ազգաս հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի գրասենեակին մէջ։

ԳԱԼԲՐԻԷԼ Ա. ԹԷՐԶԵԱՆ

(ԳԱԼԲՐԻԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Գոյս-Բերս

Ինչս դիւրաւաչէի պայմաններով կը կատարեմ ամէն կարգի եղեկտրական ճառուցիկներու ճառուցումներ եւ ճնճակներու տեղադրութիւններ (Installation), ինչպէս նաեւ մօթոր եւ ճնճակներ։

Վաճառասիրս կ'ստանձնեմ նաեւ բոլոր եղեկտրաշարժիչներու ճառուցումները եւ ամէն կարգ մեքենաներու եղեկտրա-ճորոգութիւններ։ Մասնաւոր ապահովութիւն կը տրուի ճնճակներու եղեկտրական մասերու ճորոգութեան։ Philips եւ Lux եղեկտրական լամբերու եւ ամէն տեսակ եղեկտրական պիտոյքներու։

Վկայուած դիւրութիւններ։

Հասցէ — Վ. Ուլուճեանի գրասենեակ կից Գուրճ. B. P. 401

ՄՕԴԱ ՈՒՇԱԴՐ ՈՒՆԻ

Բնական է որ դարուցական պետերու գլխու համար ամենագոյն ստանկերը կը փնտռես

Դուն գիտես որ ՄԹԱՆՏԱՐՏի կօշիկները լաւագոյնն ու ժամանագոյնները են.

ԿԵԴՐՈՆԱՑԵՂԻ՝ ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՒՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻՋԷՆ ԵՒ ՎԱՃԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր առիւսասնոցը, Մեծ Սէրայի դիմացը Նո. 78 ատ երկրորդ արկը։

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին ճոռաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մշակոցներով, Droit-fils մէթոտով։ Իր ատակերտուհիները կ'օժտեն Բարիզի ատեստաճնօք Académie Daydou վկայականով։

Տոկոսն շիճուածի, վայելուչ տեսք Հնչուն եւ բնական ձայն Անոս յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄԱՄԲ ԿԸ ՋԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕLLՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

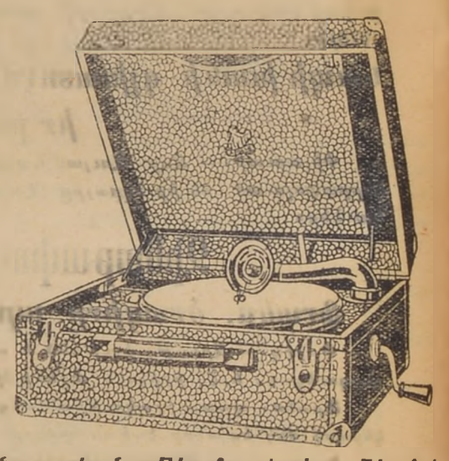

Հրապարակի վրայ գրտնել ոզ բոլոր մարքանեռու հետ կը մրցին Աբօլլօ ֆոնօներու Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց ձոկունութեամբ, վայելչութեամբ և ժատչելի գիններով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd

(of London)

ԱՓՕLLՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ ճամոզում գոյացնելու համար՝ աճգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորոգիճ եւ բօնօր՝ ամէն ձեւի, ամվճելի օրակ եւ առաւելութիւններ գիւրամատչելի վիճ, վճարում մի դիւրութիւն։

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Գաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— **ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ**

KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

եալ վստահութիւն ունիս.

— Ա՜հ, այո, այո, դուն գիտես որ այդպէս է, ներէ Արչիպօլտ, ներէ.

— Այս դէպքը քեզի խօսիլը յարմար տեսայ եւ քեզի հանդէպ ունեցած սիրոյս պատճառաւ, հիմայ եւ յաւիտեան իմ սիրելի տիկինս դուն ես եւ դուն պիտի ըլլաս.

— Ինչ անմիտ զգացումէր ունեցայ, բայց անցաւ գնաց, ըսաւ Պարպարա.

— Մի թողուր որ նման զգացումներ անգամ մ'ալ գան.

— Կը խոստանամ որ անգամ մ'ալ նման յանցանքի մէջ պիտի չի գտնուիմ, ամբողջ փափաքս եւ կեանքս քեզի եւ քու սիրոյդ արժանի կին մը ըլլալն է, քու տղաքներուդ հանդէպ սրտիս մէջ նախանձ մը կը զգայի, չատ աչխատած էի, սակայն չէի յաջողած զայն մեռցնել, փափաքս ու ճիգս այն է որ այդ զգացումը բոլորովին վանեմ սրտէս եւ իմ զաւակներուս պէս սիրեմ զանոնք.

— Ամէն լաւ բան եթէ իսկապէս ու սիրտէ փափաքուի, ձեռք կանցուի։ Պարպարա երբէք մի մոռնար որ այս աչխարհի մէջ երջանկութիւնն ու հանգիստը արդարութիւնն ու իրաւունքը գործադրելով կ'ըլլայ։ Եւ այդ ալ միայն ու միայն Աստծոյ օգնութեամբը կըլլայ։

ՎԵՐՋ

ՕՏՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶ ՋԻ ԵՒ ԱՍՏՂԸ ՔԱՀՈՒ ՊԻՏԻ՞ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն

Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք.

որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոչումովը։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավոյ Օթելի առջեւ, Գուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Աւանդի պարտականագրութիւնով

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 6°/₀։ Ասկէ՛ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան չահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱԺՈՒՄ

կալուածի վրայ փոխառութիւնք

Վճարելի 10—15—20 տարիէն։ Տորոշուած գումար ամանաժամէն առաջ ուզողը կրնա՛ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 50՝ միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամէն բղթակցութիւն ուղղել՝ B, P. 821, Beyrouth